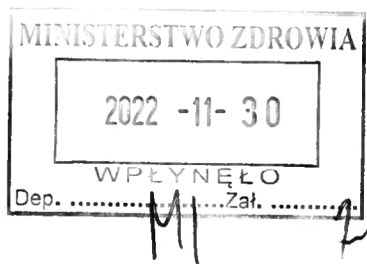

RPW/199267/2022 P
Data: 2022-11-30
ID: 00890210415848

Sz. P. Minister Zdrowia

Adam Niedzielski

Ministerstwo Zdrowia

ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

e-mail: kancelaria@mz.gov.pl

PETYCJA

Działając w imieniu [REDACTED]

[REDACTED], a także jako lekarz, w oparciu o art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, przedkładam niniejszą petycję, mającą na celu zwrócenie uwagi na potrzebę przeprowadzenia pilnych zmian w zakresie sposobu organizacji konkursów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zmierzających do ułatwienia pacjentom z mniejszych ośrodków (miejscowości) dostępu do lekarzy specjalistów poprzez:

1. modyfikację kryteriów wyboru ofert wraz z wyznaczającymi je warunkami, określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1372 z późn. zm.) dla świadczeń w rodzaju Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej (AOS), poprzez priorytetyzację kryterium wymiaru czasu w jakim pacjentom umożliwiony jest dostęp do lekarza specjalisty,
2. realizację określonej w art. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zasady równego dostępu do opieki zdrowotnej, poprzez nałożenie na wojewódzkie oddziały Narodowego Funduszu

1 1 5
1 1 1

Zdrowia obowiązku badania ilości mieszkańców przypadających na jednego lekarza specjalistę

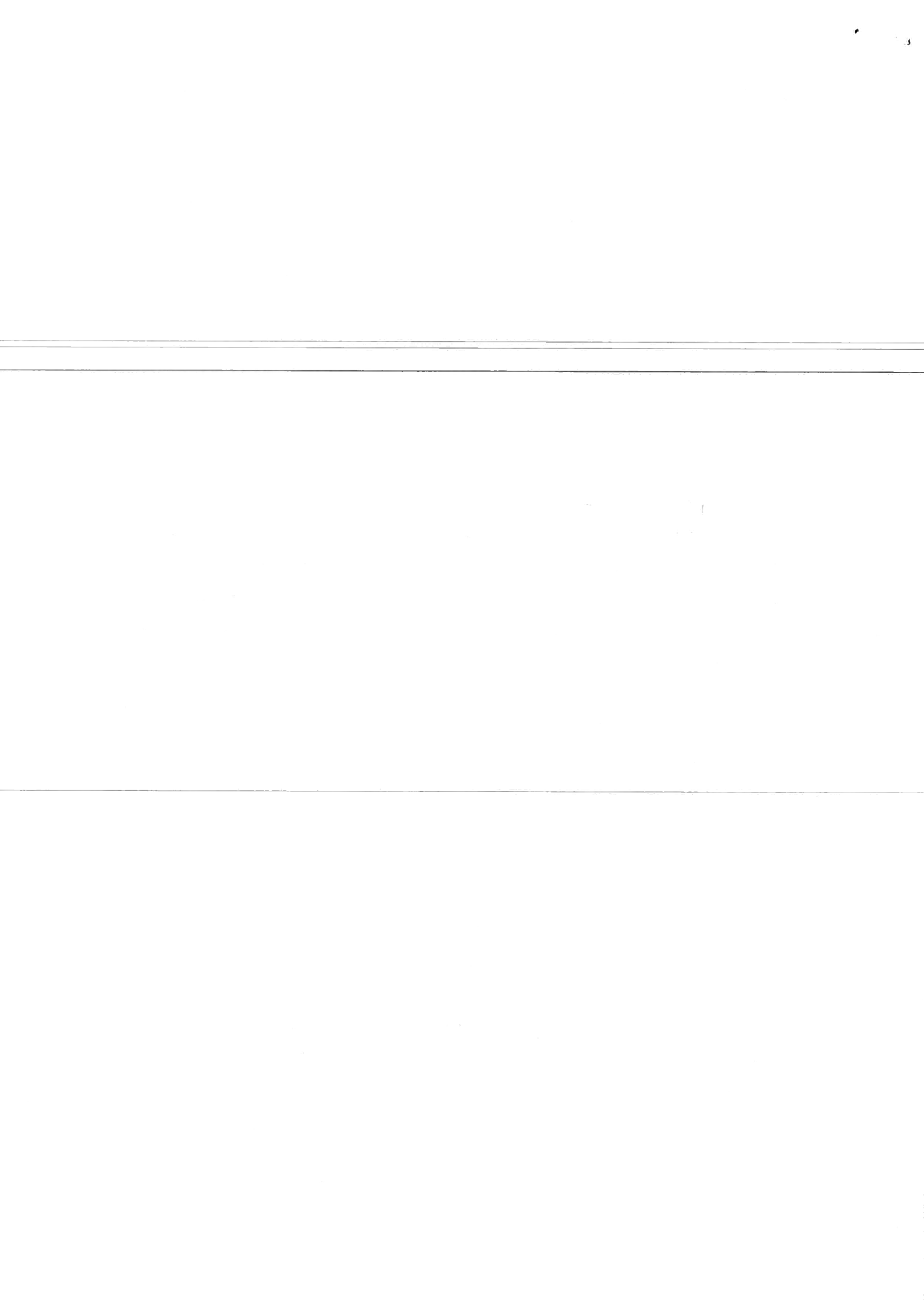
z zakresu danej dziedziny, realizującego świadczenia zdrowotne na obszarze powiatu lub innego kryterium pozwalającego na realizację zasady równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w większym niż obecnie stopniu,

3. obowiązku uwzględniania wyników ustaleń, o których mowa w ust. 2 powyżej przy określaniu granic geograficznych/terytorialnych ogłaszanych przez wojewódzkie oddziały NFZ konkursów na udzielane świadczeń opieki zdrowotnej, zmierzających do zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów dla pacjentów spoza największych ośrodków miejskich.

UZASADNIENIE

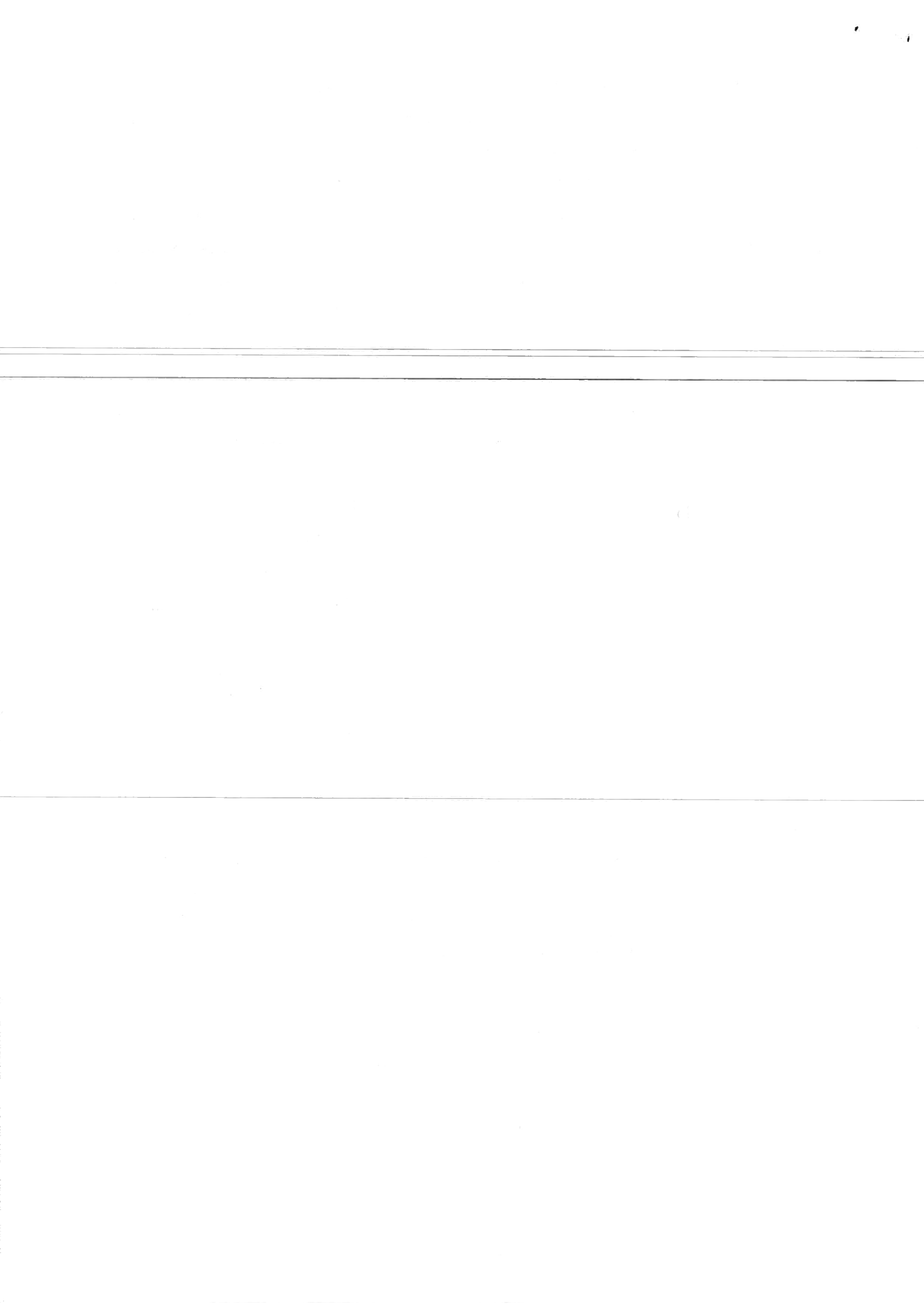
SZOZ Hipokrates sp. j., jako placówka od około 40 lat realizuje świadczenia w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i poradnię zdrowia psychicznego, a od roku dodatkowo realizuje świadczenia w ramach ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, na terenie położonego w południowej części województwa śląskiego powiatu pszczyńskiego. Wśród prowadzonych przez Śląski Oddział Wojewódzki NFZ konkursach ofert o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna, postępowania w znaczącej części dotyczyły obszaru całego województwa śląskiego, gdzie kryteria punktacji określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej [dalej jako: Rozporządzenie] (Dz.U. z 2016 r. poz. 1372 z późn. zm.)

Opisane powyżej okoliczności, a więc duży zakres terytorialny prowadzonego postępowania oraz sposób w jaki na podstawie Rozporządzenia przydzielane są punkty konkursowe prowadzą do dysproporcjonalnego uprzywilejowania dużych podmiotów leczniczych działających najczęściej na terenie największych ośrodków miejskich w danym województwie, a co za tym idzie poszkodowania pacjentów z mniejszych miejscowości, którzy chcąc skorzystać z pomocy specjalisty zmuszeni są do obycia kilkudziesięciokilometrowej podróży i poniesienia związanych z tym kosztów zarówno w aspekcie finansowym, jak i utraconego czasu.

Celem zobrazowania wadliwości rozwiązań przyjętych w Rozporządzeniu, wskazać należy chociażby na prowadzone w czerwcu i wrześniu 2022 r. postępowania konkursowe dotyczące ambulatoryjnej opieki specjalistycznej – świadczenia w zakresie geriatry. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem w ramach kryterium jakości – personel, w toku postępowania konkursowego ocenie podlega czas pracy lekarzy specjalistów w dziedzinie geriatry lub gerontologii, gdzie za co najmniej 50% czasu pracy wszystkich lekarzy w poradni przewidziane zostało 8 punktów, za co najmniej 75% - 10 punktów, za 100% czasu pracy - 12 punktów. Jednocześnie, jak wynika z tabeli stanowiącej część wspólną punktowanych kryteriów dla ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS, ASDK), w ramach kryterium dostępności, w toku postępowania konkursowego ocenie podlega czas pracy lekarza w poradni w tygodniu, gdzie za wymiar między 12, a 24 godzin przewidziane są 4 punkty, wymiar między 24, a 36 godzin – 6 punktów, a wymiar powyżej 36 godzin – 8 punktów. Opisane powyżej kryteria należy ocenić jako słuszne i celowe, ponieważ premiują podmioty, w których pacjenci mają zapewniony możliwie największy dostęp do lekarza specjalisty. Tym samym za całkowicie niezrozumiałą z punktu widzenia **opieki specjalistycznej** uznać należy przewidzianą w Rozporządzeniu możliwość uzyskania 8 dodatkowych punktów za realizację przez podmiot świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Opisany powyżej rozkład punktowanych kryteriów prowadzi do sytuacji w której oferta podmiotu, specjalizującego się prowadzeniu poradni specjalistycznej, proponującego zapewnienie 100% czasu lekarza specjalisty – 12 punktów, w maksymalnym tygodniowym wymiarze czasu pracy – ponad 36 godzin – 8 punktów (w sumie 20 punktów), jest oceniana jako równoważna ofercie podmiotu zapewniającego wyłącznie 50% czasu pracy lekarza specjalisty – 8 punktów, w minimalnym tygodniowym wymiarze czasu pracy, między 12 a 24 godziny – 4 punkty ale udzielającego świadczeń z zakresu POZ – 8 punktów (w sumie 20 punktów), mimo, że dostęp pacjenta do lekarza specjalisty drugiej z ofert jest nieporównywalnie mniejszy. Premiowanie podmiotu z uwagi na udzielanie świadczeń POZ w tej samej lokalizacji, co lekarz specjalista, w obecnej dobie, kiedy skierowania do specjalisty wystawiane są drogą elektroniczną i taką drogą pacjent jest rejestrowany, pozostaje tym bardziej niezrozumiałe i nieuzasadnione.

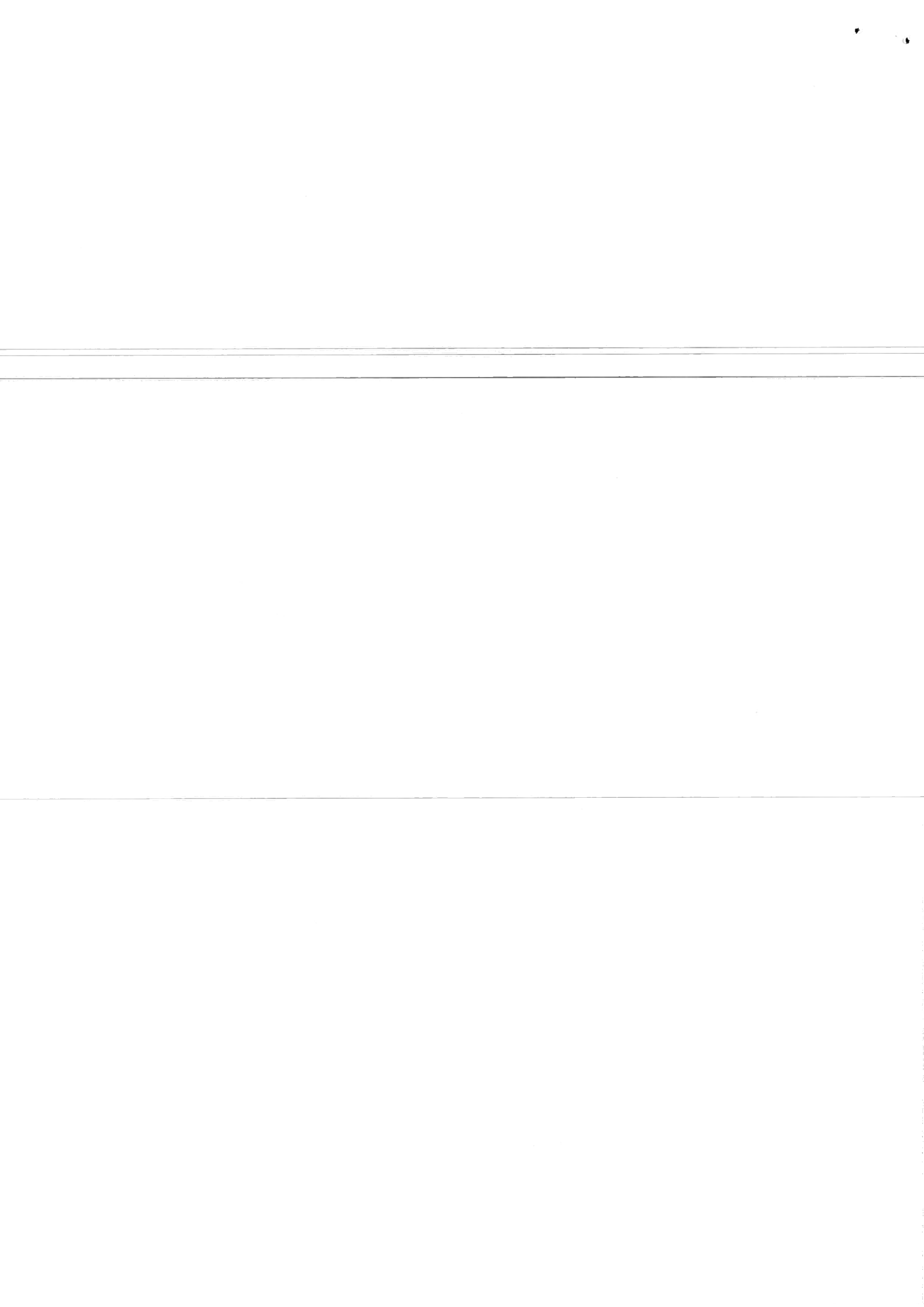
Dodatkowo wskazać należy, że w sytuacji uzyskania przez użyte w przykładzie powyżej oferty takiej samej ilości punktów, Rozporządzenie premiuje duże podmioty w sposób jeszcze dalej idący, przewidując możliwość uzyskania dodatkowych 2 punktów w sytuacji realizacji umowy bez udziału podwykonawców. Spełnienie kryterium skonstruowanego w ten sposób jest znacznie łatwiejsze dla dużego podmiotu leczniczego.

W konsekwencji prowadzone w czerwcu i wrześniu 2022 r. przez ŚOW NFZ postępowania konkursowe dotyczące świadczeń w zakresie geriatry dla województwa śląskiego, zostały zakończone przyznaniem umów dla podmiotów z centralnej części województwa, zlokalizowanych w dużych miastach takich jak Chorzów, Tychy czy Bytom, pozbawiając tym samym pacjentów geriatrycznych, a więc osoby starsze, szczególnie wrażliwe na trudności i koszty związane z brakiem lokalnego dostępu do lekarza specjalisty oraz koniecznością podróży do innych miast. Poczucie niesprawiedliwości w sposobie przyznawania punktacji dodatkowo pogłębia fakt, iż pacjenci z większych ośrodków, takich jak przytoczone już Chorzów, Tychy czy Bytom, mieli zapewniony dostęp do lekarza geriatry również wcześniej tj. przed rozstrzygnięciem tegorocznych postępowań konkursowych, podczas gdy pacjenci zamieszkujący liczący kilkaset tysięcy mieszkańców obszar Podbeskidzia, mimo pojawienia się takiej możliwości, w wyniku pozbawionych merytorycznego uzasadnienia postanowień Rozporządzenia, w dalszym ciągu nie mają takiej możliwości.

W odniesieniu do punktu 2 i 3 przedmiotowej petycji wskazać należy, iż z perspektywy mieszkańców średnich i małych miejscowości, zasady równego dostępu do świadczeń medycznych nie sposób uznać za realizowaną w należyтым stopniu, również z uwagi na brak odzwierciedlenia zapotrzebowania na świadczenia lekarza specjalisty określonej dziedziny, na danym obszarze w działaniach oddziałów wojewódzkich NFZ. Oznacza to, że przedmiot oraz obszar ogłaszanych przez NFZ postępowań konkursowych nie odzwierciedla realnego zapotrzebowania na dane świadczenie zdrowotne, prowadząc do sytuacji w których, istnieją na terenie kraju znaczne obszary, których mieszkańcy – pacjenci pozbawieni są opieki specjalisty. Do jednego z tych obszarów zaliczyć należy powiat pszczyński liczący ponad 110 000 mieszkańców, na terenie którego nie ma poradni kardiologicznej, w której pacjenci uprawnieni byłiby do uzyskania pomocy specjalisty w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia. Opisana powyżej okoliczność wraz z wnioskiem o ogłoszenie konkursu na ambulatoryjną opiekę kardiologiczną, została zgłoszona do ŚOW NFZ w sierpniu 2022 r., jednak do dnia sporządzenia niniejszej petycji, NFZ nie zajął merytorycznego stanowiska w tym zakresie.

Bez względu na to czy przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak możliwości prawnych, czy faktycznych po stronie NFZ, nie ulega wątpliwości, iż w tym zakresie wymagane jest podjęcie pilnych działań zmierzających do zwiększenia możliwości i usprawnienia badania przez NFZ zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych na poziomie powiatu, ustalenia jednostek w których dane świadczenia nie są wykonywane lub są wykonywane na zbyt niskim poziomie,

a następnie uwzględnieniu posiadanych informacji w ogłaszanych postępowaniach konkursowych, w taki sposób aby postępowania te stanowiły bezpośrednią odpowiedź na istniejące niedobory.

Przedstawione powyżej założenia mogłyby być realizowane poprzez nałożenie na wojewódzkie oddziały Narodowego Funduszu Zdrowia obowiązku badania ilości mieszkańców przypadających na lekarza specjalistę z zakresu danej dziedziny, realizującego świadczenia zdrowotne na obszarze powiatu.

Mają na uwadze opisane w treści niniejszej petycji okoliczności, a także dobro pacjentów zwracam się z prośbą przeprowadzenia pilnych zmian w zakresie sposobu organizacji konkursów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zmierzających do ułatwienia pacjentom z mniejszych ośrodków (miejscowości) dostępu do lekarzy specjalistów.

